

2019

BIULETYN INFORMACYJNY
nr V

POLSKIE TOWARZYSTWO EKONOMICZNE
W KATOWICACH



Biuletyn Informacyjny PTE w Katowicach nr V, 2019 r.
ul. Koszarowa 6 , lok 167 i 167 a,
40-068 Katowice
www.ptekatowice.pl, email: katowice@pte.pl,
tel. /fax. 32/25-98-878/32 258-54-82
KRS: 0000123128, NIP: 634-014-22-22, REGON: 012114042
PKO BP 31 1020 2313 0000 3102 0172 1422

Redakcja i opracowanie: Adam Sztukowski

POLSKIE
TOWARZYSTWO
EKONOMICZNE
W KATOWICACH

ROK ZAŁOŻENIA

1948

Spis treści

Historyczne dzieje „HUTY FLORIAN” w pigułce mgr Jadwiga Kołkowska – Członek PTE w Katowicach.....	3
Wybrane behawioralne i polityczne aspekty bańki spekulacyjnej w warunkach kryzysu finansowego Dawid Kmiecik – Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.....	7
Podsumowanie Konferencji Naukowej pt. „Pracownicze Plany Kapitałowe” z PKO TFI (03.04.2019 r.).....	16
Podsumowanie Konferencji pt. „Pracownicze Plany Kapitałowe dla małych, średnich i dużych organizacji” z Aegon PTE S.A. (11.06.2019 r.).....	19
Zaproszenie na bezpłatne seminarium pt.: „Finanse dla niefinansistów”.....	22
Szkolenia i doradztwo.....	25
Wykaz organizacji współpracujących z PTE w Katowicach.....	26
Informacja o podmiotach współpracujących PTE w Katowicach.....	27

HISTORYCZNE DZIEJE HUTY FLORIAN w pigulce

Pierwsza połowa XIX wieku była na Górnym Śląsku okresem przechodzenia od gospodarki pańszczyźnianej do kapitalistycznej. Łączyło się to z częstymi zmianami w stosunkach własnościowych. Najbogatsi lub najbardziej przedsiębiorczy potrafili nie tylko zorganizować pracę w swoich majątkach lecz także wielokrotnie pomnożyć ich wartość zakładając w nich kopalnie węgla, rud oraz huty cynku i żelaza. Majątek Świętochłowic, należący do Józefa von Lipa, nabył w 1917 roku z licytacji Jan Porębski. W dziesięć lat później sprzedał on tę posiadłość Emilowi Von Rheinbaben właścicielowi Michałkowic.

Jednocześnie o nabycie Świętochłowic starał się jeden z najpotężniejszych śląskich magnatów, hrabia Karol Łazarz Henckel von Donnersmarck, reprezentujący świerkłańsko-tarnogórską linię tej rodziny, który w 1826 roku zakupił pobliski majątek Chropaczów i w 1827 roku zgłosił koło Świętochłowic kopalnię węgla kamiennego „Fausta”. W dniu 16 lutego 1828 roku nabył od świętochłowickiego młynarza Antoniego Bendzika gospodarstwo o nazwie Mniszeniec. Młyn w Mniszeńcu zburzono a na jego miejscu rozpoczęto budowę huty żelaza, którą na cześć węgierskich przodków hrabiego nazwano „Bethlen – Falva”. Budowę huty zakończono w latach trzydziestych. Wybudowano pierwszy wielki piec napędzany parą i ogrzewany węglem oraz walcownię sztab żelaza.

W roku 1833 Huta otrzymała zezwolenie na znakowanie swoich wyrobów cechami fabrycznymi H.N.F.J, a dzierżawił ją Franciszek Winckler. W latach 1840-1847 nowym dzierżawcą został kupiec wrocławski Adolf Froboes . W roku 1850 ogłoszono bankructwo zakładu i zadłużoną hutę przejął syn jej założycielanGwidon Henckel Von Donnersmarck. Nowy właściciel rozpoczął intensywną rozbudowę huty i wybudowano nową koksownię. W 1889 roku Gwidon Henckel Von Donnersmarck przekazał hutę nowo utworzonej spółce akcyjnej pod nazwą „Eisen und Stahlwerk Bethlen – Falva” z siedzibą w Świętochłowicach. W roku 1906 Przedsiębiorstwo „Eisen und Stahlwerk Bethlen - Falva” przejęte zostało przez spółkę „Bismarck- hutte”.

Dalsza rozbudowa huty nastąpiła po wybuchu I wojny światowej. W hucie „Falva” zatrudniano jeńców rosyjskich, rumuńskich , francuskich a także miejscową ludność. Warunki pracy i życia były bardzo trudne dlatego załoga huty brała udział w różnych wystąpieniach strajkowych na tle zarobkowym, głodowym i warunków pracy.

Lata międzywojenne stanowiły nowy okres w dziejach huty „Falva”. W 1929 roku utworzono Katowicką spółkę akcyjną dla Górnictwa i Hutnictwa w skład, której weszły Zakłady Hutnicze „Bismarck” i w nie długim czasie huta „Falva”. Huta jako przynależna do „Bismarcka” weszła do wspólnoty Interesów dla Górnictwa i Hutnictwa – Flick – Harriman”, która w 1934 roku przeszła pod nadzór sądowy Sądu Okręgowego w Katowicach. W czasie trwania nadzoru sądowego w 1936 roku

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

huta „Falva” otrzymała nową nazwę „Florian”. Równocześnie w drugiej połowie lat trzydziestych, znacznie wzrosła rola kapitału państwowego w przemyśle ciężkim.

W sierpniu 1939 roku w województwie śląskim panowała szczególnie napięta atmosfera a 1 września 1939 roku zakończył się okres podjazdowej wojny dywersantów niemieckich i rozpoczęła się hitlerowska agresja. W tym czasie w hucie „Florian” czyniono gorączkowe przygotowania do ewakuacji. Dnia 2 września wyruszył w kierunku Stalowej Woli transport z cennymi urządzeniami i maszynami. Znajdowały się w nim elementy turbin, aparatura pomiarowa itp. Transport nie dotarł do miejsca przeznaczenia, gdyż 3 września został zbombardowany i ostrzelany pod Kozłowem.

Dnia 3 września 1939 roku Niemcy zajęli Świętochłowice. W tym dniu praca w hucie została prawie zupełnie przerwana. Zamierzenia niemieckie, dotyczące zakładów przemysłowych dążyły do zabezpieczenia zdolności produkcyjnych oraz jak najszybszego zespolenia ich z systemem ekonomicznym Niemiec. Chodziło o szybkie podjęcie produkcji przez miejscowe huty i kopalnie dla potrzeb wojennych III Rzeszy. W ten sposób pod koniec 1939 roku huta „Florian” ponownie została przemianowana na „Falva” i wraz z innymi zakładami „Wspólnoty Interesów Górniczo- Hutniczych wcielona przez okupanta pod zarząd Komisaryczny Głównego Urzędu Powierniczego „Wschód” (Haupttehandstelle Ost- HTO). W 1942 roku huta „Falva” jako Huta „Florian” przeszła na własność Spółki Akcyjnej „Huta Królewska i Bismarck” będącej przedsiębiorstwem finalnym koncernu „Berghutte”

Robotnicy huty „Florian” przez cały okres okupacji hitlerowskiej w różnych formach prowadzili walkę narodowowyzwoleńczą wnosząc swój wkład w odzyskanie niepodległości.

W dniu 27 stycznia 1945 roku na teren miasta Świętochłowice i huty „Florian” wkroczyły pierwsze jednostki Armii Czerwonej przynosząc mieszkańcom długo wyczekiwaną wolność. W lutym rozpoczęto produkcję.

W 1946 roku Krajowa Rada Narodowa wydała ustawę o przejęciu na własność podstawowych gałęzi gospodarki narodowej i Huta stała się prawną własnością ludzi pracy.

Intensywny rozwój inwestycyjny i technologiczny huty przypada na lata 1947- 1968.

W roku 1972 w hucie zlikwidowano wielki piec, piec martenowski, maszynę rozlewniczą, łamacz żużla i sortownię rud. Natomiast w roku 1976 uruchomiono linię ocynkowania i wyprodukowano pierwszą blachę ocynkowaną, uruchomiono linię cięcia blach ocynkowanych i uruchomiono linię profilowania blach i linię powlekania organicznego.

Modernizacja huty pod względem ekologicznym została przeprowadzana stopniowo w latach 1990-1994.

W roku 1996 miało miejsce otwarcie nowoczesnego Zakładu Przetwórstwa.

Ciągły proces restrukturyzacji i zmian w roku 1997 przekształcił Przedsiębiorstwo Państwowe Huta Florian w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa HUTA FLORIAN S.A

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

W roku 1998 zatrzymano Walcownię Gorącą a w latach 1999-2001 utworzono trzy spółki branżowe:
FLOR-MEDIA sp. z o.o, FLOR-EL sp. z o.o, FLOR-SERWIS Sp. z o.o

Pełna konsolidacja hutnictwa nastąpiła w roku 2002 i huta Florian została włączona do spółki Akcyjnej Polskie Huty Stali PHS S.A Huta Florian.

Problemy finansowe hutnictwa sprawiły, że PHS S.A w latach 2003-2004 kupuje hinduski koncern i PHS S.A zastępuje Firma ISPAT POLSKA STAL S.A

W 2005 roku następuje zmiana nazwy koncernu na MITTAL STEEL POLAND S.A a w 2007 roku w wyniku połączenia Firm Mittal Steel Poland S.A i ARCELOR powstaje nowa nazwa spółki akcyjnej ARCELORMITTAL POLAND S.A.

Obecnie Huta Florian to ArcelorMittal Poland S.A O/Świętochłowice nie posiada pełnego cyklu produkcyjnego, gdyż od lat osiemdziesiątych przekształcała się w firmę przetwórstwa hutniczego.

W hucie w doskonały sposób połączono 190-letnie doświadczenie z nowoczesnymi technologiami. Właściwe strategie inwestycyjne, sprawne zarządzanie i szybkie dostosowanie się do stale rosnących wymagań odbiorców pozwoliły na osiągnięcie pozycji krajowego lidera w wielu asortymentach wysoko przetworzonych wyrobów hutniczych. Modernizacja linii ocynkowania , wybudowanie i uruchomienie nowej linii powlekania przekształciła model huty przetwórczej w producenta blach w kręgach powlekanych organicznie.. Nowoczesne oprzyrządowanie, pełna automatyzacja i stała kontrola jakości pozwalają na produkcję blach o różnorodnych rodzajach i grubościach powłoki cynkowej. Blachy ocynkowane są podstawowym surowcem do produkcji blach powlekanych organicznie na liniach „coil coating”.

Wyroby huty są znane i stosowane w budownictwie, przemyśle motoryzacyjnym w kraju i za granicą.

Następował intensywny rozwój inwestycyjny i produkcyjny.

W 1972 roku zlikwidowano w hucie wielki piec , piec martenowski, maszynę rozlewniczą, łamacz żużla, sortownię rud

W 1976 roku uruchomiono linię ocynkowania i wyprodukowano pierwszą blachę ocynkowaną, uruchomiono linię cięcia blach ocynkowanych, uruchomiono linię profilowania blach i uruchomiono linię powlekania organicznego.

Rok 1978 to 150 rocznica uruchomienia Huty Florian

Intensywna modernizacja Huty pod względem ekologicznym i technologicznym miała miejsce w latach 1990-1994

W roku 1996 nastąpiło otwarcie nowoczesnego Zakładu Przetwórstwa. Hutę czekał proces restrukturyzacji

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

W roku 1997 roku Przekształcono Przedsiębiorstwo Państwowe Hutę Florian w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa HUTA FLORIAN S.A

W roku 1998 Zatrzymano Walcownię Gorącą a w latach

W latach 1999-2001 miała miejsce kontynuacja działań restrukturyzacyjnych –utworzenie spółek branżowych FLOR-MEDIA Sp .o.o , FLOR-EL Sp. z o.o, FLOR – SERWIS Sp. z o.o

Rok 2002 - Konsolidacja hutnictwa i zgodnie z aktualnie obowiązującym statutem huta Florian funkcjonuje pod nazwą Polskie Huty Stali PHS S.A Huta Florian

W latach 2003-2004 - PHS S.A kupuje hinduski koncern i PHS S.A zastępuje nazwa ISPAT POLSKA STAL S.A

Rok 2005 - zmiana nazwy z ISPAT POLSKA STAL S.A na MITTAL STEEL POLAND S.A

Rok 2007 - zmiana nazwy z MITTAL STEEL POLAND S.A na ARCELORMITTAL POLAND S.A i trwa do dziś.

Obecnie Huta Florian to ArcelorMittal Poland S.A O/Świętochłowice nie posiada pełnego cyklu produkcyjnego, gdyż od lat osiemdziesiątych przekształcała się w firmę przetwórstwa hutniczego.

W hucie w doskonały sposób połączono 190-letnie doświadczenie z nowoczesnymi technologiami. Mi mo bogatej historii i kolei losów właściwe strategie inwestycyjne, sprawne zarządzanie i szybkie dostosowanie się do stale rosnących wymagań odbiorców, pozwoliły na osiągnięcie pozycji krajowego lidera w wielu asortymentach wysoko przetworzonych wyrobów hutniczych.

Podstawą produkcji większości asortymentów jest blacha ocynkowana. Nowoczesne oprzyrządowanie, pełna automatyzacja i stała kontrola jakości pozwalają na produkcję blach o różnorodnych rodzajach i grubościach powłoki cynkowej. Blachy ocynkowane są również podstawowym surowcem do produkcji blach powlekanych organicznie na liniach „coil coating”.

Wyroby huty są znane i stosowane w budownictwie, przemyśle motoryzacyjnym, agd w kraju i za granicą.

mgr Jadwiga Kołkowska – Członek PTE w Katowicach

Wybrane behawioralne i polityczne aspekty bańki spekulacyjnej w warunkach kryzysu finansowego

Przegląd literatury i praktyka gospodarcza wskazuje, że mechanizm baniek czy też bąbli spekulacyjnych jest nieodłącznym elementem współczesnych rynków finansowych. Abstrahując od przyczyn natury makroekonomicznej, wyzwaniem staje się identyfikacja podstawowych behawioralnych i politycznych aspektów ich powstawania. W niniejszym opracowaniu poszukiwania w tym zakresie zwięzono do sytuacji na rynku USA w okresie kryzysu 2007-2010. Ze względu na cykliczny rozwój gospodarki i „zwierzęcy instynkt” ludzkiej natury możemy się spodziewać, że bańki spekulacyjne będą pojawiać się również w przyszłości. W związku z powyższym zagadnienie to nie traci na aktualności. Konsekwencje anomalii na rynkach finansowych są odczuwalne nie tylko dla spekulantów czy analityków, ale dla wszystkich ludzi. Zatem istotność aspektów behawioralnych i politycznych jest niezaprzeczalna. Ich identyfikacja tworzy punkt wyjścia dla skuteczniejszego zarządzania sytuacjami kryzysowymi w dłuższej perspektywie.

Istota baniek spekulacyjnych

W opracowaniach tematycznych brak jest precyzyjnej i jednoznacznej definicji omawianego terminu. Warto odnotowania jest stanowisko Shafer¹ [2012], zgodnie z którym bańki spekulacyjne to długoterminowe odchylenia bieżących cen od cen właściwych (np. uzasadnionych fundamentalnie). Autorzy podkreślają nieracjonalny i gwałtowny wzrost wartości danego aktywa jako nieodłączny element bąbli spekulacyjnych, poddając w wątpliwość hipotezę o efektywności rynku kapitałowego. Leszczyńska podkreśla, że w szczególności behawioralne aspekty ludzkiego działania odgrywają ważną rolę w procesie kształtowania się perturbacji na ogólnoswiatowych rynkach².

Najstarsza z znanych baniek spekulacyjnych „tulipomania” wystąpiła ponad 400 lat temu (1620 rok), w Holandii. Początkowo tulipanami interesowali się tylko kolekcjonerzy, jednak z czasem niderlandzcy spekulanci za pomocą kontraktów podobnych do dzisiejszych kontraktów futures i opcji zaczęli windować ceny co rozpoczęło szaleństwo spekulacji na holenderskim rynku tulipanów³.

Ostatni bąbel spekulacyjny nazywany „Bitcoin-bubble” pojawił się na rynku kryptowalut pod koniec roku 2017 roku⁴. Bitcoin i wiele innych kryptowalut stworzono z myślą o zastąpieniu pieniądza

¹ Schafer D. (2012): „Financial Transaction Tax Contributes to More Sustainability in Financial Markets, „Intereconomics”, nr 1198, s. 2.

² Leszczyńska K.(2018): Behawioralne aspekty światowego kryzysu finansowego w latach 2007-2010, „International Entrepreneurship” Vol. 4, No, 1, s. 62-71.

³ Dębski S., Gulczyński S., Ogrodowski A., Zawartka S. (2003): „Ekonomia eksperymentalna: Bąble spekulacyjne”

⁴ <https://coinmarketcap.com/currencies/bitcoin/>

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

fiducyjnego. Początkowo interesował on tylko osoby szukające alternatywy dla aktualnego pieniądza oraz czarną strefę, ponieważ znajduje się on poza kontrolą organów Państwa. Jednak wraz ze wzrostem cen pojawiło się wielu spekulantów zwabionych potencjalnym dużym zyskiem, co w pewnym momencie przerodziło się w manię spekulacyjną.

Wszystkie bańki spekulacyjne rozwijają się bardzo podobnie. Wraz z rozwojem bańki, ludzkie działania są coraz bardziej kierowane chciwością, wpływa na nie coraz to większa ilość czynników behawioralnych, które często działają w połączeniu ze sobą. Zachłanność inwestorów jest postrzegana jako istotny element powstawania bąbli spekulacyjnych⁵. Fazy wzrostu są zdominowane przez optymizm i pewność siebie co zaburza racjonalne postrzeganie rzeczywistości. Przykładem takiego nieracjonalnego postrzegania jest *efekt potwierdzenia* który powoduje że wielu inwestorów nie reaguje na przesłanki negujące ich decyzje i najczęściej ślepo podąża za trendem panującym na rynku. *Efekt potwierdzenia jest* to tendencja do wyszukiwania, interpretowania i faworyzowania informacji które potwierdzają nasze przekonania lub hipotezy⁶.

Jednakże hossa nie może trwać wiecznie, gdy bańka pęka, pojawia się kryzys, a razem z nim strach, pesymizm, niepewność i brak zaufania. Rozsądek i kierowanie się rozumem powoli powraca do codzienności, zaczyna się rozumieć popełnione błędy i zastanawiać jak można było ich uniknąć, jednak większość inwestorów jest już wtedy pozbawiona swoich oszczędności. Praktyka gospodarcza wskazuje że poza czynnikami behawioralnymi, w dużej mierze do powstawania baniek przyczynia się polityka państwa oraz brak lub złe regulacje rynku, które tworzą dla nich idealne warunki. Kryzys finansowy z lat 2007-2010 stanowi potwierdzenie tej tezy.

Korzenie kryzysu

Jak wskazują McLean i Nocera, korzenie kryzysu finansowego sięgają do lat 70 ubiegłego wieku, wtedy to Ginni Mae (korporacja rządowa) stworzyła kredyt zabezpieczony hipoteką (MBS-Mortgage-backed securities)⁷. To między innymi CDO (obligacja zabezpieczona długiem) jest uznawana za narzędzie które przyczyniło się do kryzysu w 2007 roku. Innym z czynników uznawanych za determinantę zaistniałych perturbacji na rynkach finansowych była ustawa uchwalona w 1974 roku o równych możliwościach kredytowych (ECOA), na mocy której rząd USA zaczął nakładać surowe sankcje na instytucje finansowe uznane za winne dyskryminacji ze względu na rasę,

⁵ Szlichciński K.(2010): Zachłanność inwestorów jako istotny element powstawania tzw. bąbli spekulacyjnych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 111, s. 740-751.

⁶ Scott Plous (1993): "The Psychology of Judgement and Decision Making", s. 233.

⁷ McLean B., Nocera J. (2010): "All the Devils Are Here: The Hidden History of the Financial Crisis"

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

pleć, kolor skóry, religię, pochodzenie czy nawet stan cywilny⁸. Doprowadziło to do presji na pożyczkodawcach, a w konsekwencji do udzielania niebezpiecznych kredytów typu subprime (ang. Subprime loan). Początkowo ilość takich kredytów była niewielka. Przełomowa okazała się być rozpoczęta w 1999 roku, przez ówczesnego prezydenta Billa Clintona polityka pod hasłem „Dom dla każdego Amerykanina”, której towarzyszył prężnie rozwijający się sektor finansowy. Od lat 80. XX wieku trwała jego deregulacja, ponieważ w kraju dominowały przekonania kapitalistyczne. Dążono do ograniczenia roli państwa na rynku finansowym. Banki zaczęły rozwijać swoją działalność i wprowadzać coraz to nowsze i bardziej skomplikowane usługi finansowe. Dużym zainteresowaniem zaczęły cieszyć się instrumenty pochodne. „Dziki zachód” w sektorze finansowym trwał aż do omawianego kryzysu finansowego z 2007 roku, po drodze tworząc między innymi „internetową” bankę spekulacyjną.

Internetowa bańka spekulacyjna (Dot-com bubble) rozpoczęła się w 1995 roku tworząc nową gałąź gospodarki (tzw. rynek internetowy). Przedsiębiorstwa zaczęły prowadzić swoją działalność przez Internet. Jako że było to coś nowego, inwestorzy przeceniali wszystkie akcje spółek związanych z tym rynkiem, a szczególnie te które w swojej nazwie miały .com. Spektakularne wzrosty akcji większości ze spółek przyciągnęły uwagę wielu osób które bez wiedzy o inwestowaniu chciały szybko zarobić. Dodatkowo niskie stopy procentowe spowodowały powstawanie wielu start-up'ów w które ślepo inwestowano kolosalne kwoty zanim nawet rozpoczęły swoją działalność⁹.

Etap I: Polityka

Zdaniem Roberta J. Shillera, amerykańskiego przedstawiciela ekonomii behawioralnej, przy powstawaniu banków spekulacyjnych bardzo ważna jest dobra legenda, czyli taka która wpasowuje się w przekonania większości uczestników rynku¹⁰. Hasło Billa Clintona „Dom dla każdego Amerykanina”, był idealnym początkiem legendy, której wynikiem były wzrosty cen nieruchomości. W tym samym roku zniesiono ustawę Glass-Steagalla, która miała oddzielać działalność komercyjną banków od inwestycyjnej¹¹. Politykę tą kontynuował George Bush, podpisując w 2003 roku program o nazwie „American Dream Downpayment Assistance Act”, który miał pomagać około 40 000 rodzin rocznie przy zaliczkach i spłacie kredytów, wzmacniając w ten sposób amerykański rynek

⁸ The Equal Credit Opportunity Act (ECOA), opracowanie dostępne online: <https://www.congress.gov/bill/93rd-congress/house-bill/8163>

⁹ Joosten N.T. (2012). „The effects of the Dot Com bubble and the Credit Crisis on leverage ratios of US non-financial firms”, Tillburg School of Economic and Management, s. 10.

¹⁰ Robert J. Shiller (2008) „The Subprime Solution: How Today's Global Financial Crisis Happened, and What to Do about It”.

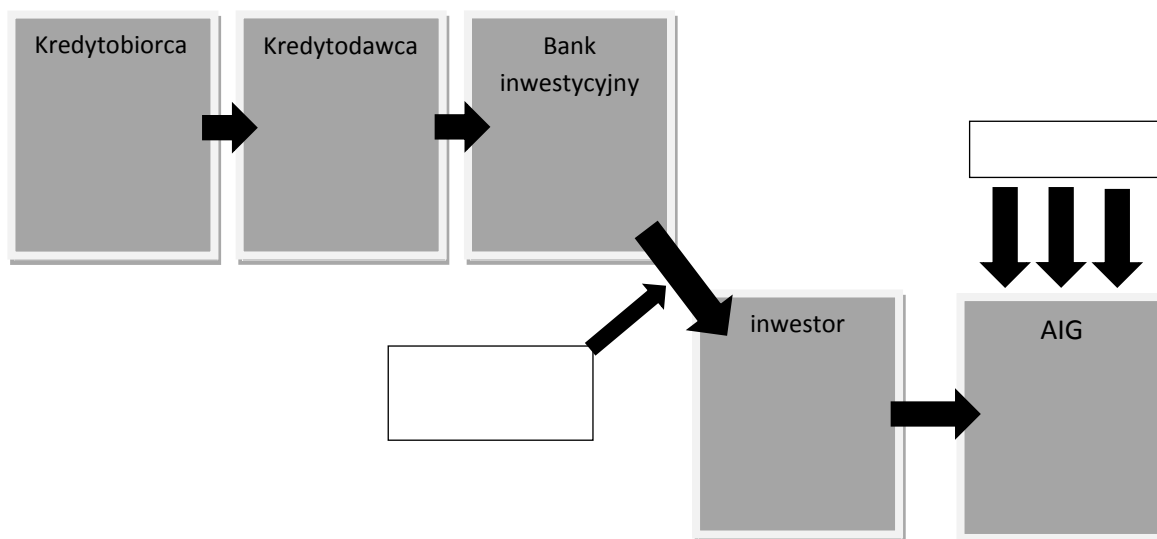
¹¹ Opracowanie dostępne online: https://www.federalreservehistory.org/essays/gramm_leach_bliley_act

mieszkańcy i uzupełniając agresywną politykę mieszkaniową¹². Towarzyszyło temu obniżanie stóp procentowych. W 2000 roku stopy procentowe wynosiły około 6,5%, a w 2003 zaledwie 1%¹³. Dodatkowo działo się to wszystko krótko po zakończeniu boomu na akcje spółek z branży informatycznej, co sprawiło że wiele grup indywidualnych inwestorów poszukiwało nowych okazji do szybkiego i dużego zarobku¹⁴. Odpowiedzią na te zapotrzebowania stały się papiery wartościowe, których zabezpieczenie stanowią wierzytelności hipoteczne (MBS) oraz obligacje zabezpieczone długiem (CDO).

Etap II: Przenoszenie ryzyka, chciwość i psychologia tłumu

Amerykańska gospodarka była na fali, ilość udzielanych kredytów hipotecznych rosła w oszałamiającym tempie. Dzięki możliwości przenoszenia ryzyka kredytowego na innych, powstał skomplikowany łańcuch sekurytyzacyjny (rysunek 1).

Rysunek 1. Łańcuch sekurytyzacyjny



Źródło: Na podstawie dokumentu „Inside Job” Charlesa Fergusona

Polegał on na tym (jak pokazano na rysunku 1), że kredytodawcy sprzedawali swoje kredyty hipoteczne bankom inwestycyjnym, a te tworzyły w połączeniu z innymi rodzajami kredytów, instrumenty pochodne CDO, sprzedając je później inwestorom w tzw. transzach, dzięki którym

¹² Wypowiedź Georga Busha z dnia 18.08.2002 dostępna online: <https://web.archive.org/web/20091215054315/http://www.hud.gov/news/speeches/presremarks.cfm>

¹³ <https://pl.tradingeconomics.com/united-states/interest-rate> (stan na 10.04.2019)

¹⁴ Solek A. (2013): Behawioralne aspekty działań antykryzysowych, “Ekonomia I finanse behawioralne a kryzys gospodarczy” Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Nr 48.

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

przepływy pieniężne trafiały bezpośrednio od kredytobiorcy na portfele CDO, a stamtąd do inwestorów. Kolejnym elementem tego łańcucha były towarzystwa ubezpieczeniowe, takie jak AIG (American International Group), które za odpowiednią kwotę, płaconą okresowo (zależną od ryzyka), ubezpieczały posiadaczy tych derywatów przed ryzykiem, że dług nie zostanie spłacony¹⁵. Taką umowę nazywano CDS (ang. Credit default swap - swap ryzyka kredytowego). Nie bez powodu Warren Buffet określił ją jako „finansową broń masowego zniszczenia”¹⁶, ponieważ CDSy mogły nabywać nawet osoby nie posiadające ubezpieczanego instrumentu, przez co powstała możliwość spekulacji na spadkach wartości CDO. Ten sposób sekurytyzacji w połączeniu z nieodpowiednim systemem motywacyjnym stał się zapalnikiem dla nieracjonalnych zachowań. Banki udzielały kredytów, a instrumenty tworzone przez banki inwestycyjne podlegały ocenie przez agencje ratingowe, które uległy inklinacją behawioralnym, nie ponosząc jednocześnie odpowiedzialności za błędnie przyznawane oceny¹⁷. Podczas przesłuchań przed kongresem, po pęknięciu banki spekulacyjnej, Deven Sharma (Standard & Poor’s Credit Rating) tłumaczył się, iż były to tylko i wyłącznie ich prywatne rekomendacje¹⁸.

Branża finansowa stała się najbardziej prestiżową i dochodową, wielu jej przedstawicieli rywalizowało między sobą swoimi majątkami, a z powodu bezkarności swoich działań dążyli do jak największego zarobku nie zważając na konsekwencje. Instytucje finansowe by wykorzystać nadarżającą się okazję do zarobku zaczęły stosować lewarowanie (nawet na poziomie 30:1) by zwiększyć swoje zyski. Poza pokusą nadużycia wśród pojedynczych jednostek, w szerszej skali panowało przekonanie o bankach, które są „za duże by upaść” (ang. To Big To Fail), ze względu na swoją wielkość i udział w rynku, były pewne, że w razie problemów finansowych będą wspomagane przez państwo¹⁹. Chciwość górowała również wśród inwestorów, którzy przy tak niskich stopach procentowych zaciągali kredyty hipoteczne dla celów spekulacyjnych, co dodatkowo windowało ceny nieruchomości, sztucznie zwiększając popyt.

Wzrost cen panował na całym rynku finansowym. W ciągu 4 lat, wartość indeksu S&P 500 wzrosła o ponad 100%, cena ropy naftowej- 700%, miedzi- 600% a nieruchomości w USA (od 1999 do 2005) średnio o 77%²⁰. Brak racjonalności takich zachowań i niepohamowane inwestowanie było w dużej mierze podyktowane mechanizmami psychologicznymi, takimi jak:

¹⁵ Na podstawie dokumentu „Inside Job” Charlesa Fergusona (Dostępny między innymi na platformie Netflix.com)

¹⁶ Wypowiedź Warrena Buffeta dostępna online: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/2817995.stm>

¹⁷ Szyszka A. (2009) „Behawioralne aspekty kryzysu finansowego” s. 6- 10

¹⁸ Nagranie z przesłuchania dostępne w dokumencie „Inside Job” Charlesa Fergusona

¹⁹ Solek A. (2010): Behawioralne aspekty działań antykryzysowych, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Nr 48(3), s. 401-412

²⁰ Kalinowski M. (2009), Rynki finansowe w warunkach kryzysu, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa. s. 63-65

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

- Efekt owczego pędu- sytuacja, w której pojedyncze jednostki, mające skłonności do zachowań konformistycznych, podejmują decyzje inwestycyjne na podstawie decyzji większości, co często prowadzi do efektów lawinowych²¹
- awersja do strat, czyli jeden z aspektów „księgowania umysłowego”, który mówi że nieosiągnięcie możliwego zysku, boli nas bardziej niż osiągnięcie zysków tych samych rozmiarów²²

Połączenie tych dwóch czynników doprowadziło do powstania „fear of missing out” (FOMO), sytuacji w której osoby które wciąż zastanawiają się jaką decyzję podjąć, zaczynają odczuwać strach, że coś ważnego je omija i czują coraz większą pokusę, by podążyć za tłumem mimo braku racjonalnych uzasadnień²³. Im więcej uczestników dołącza się do tej spirali wzrostów, tym obawa się nasila, a strach opada dopiero po pęknięciu bańki spekulacyjnej.

- Teoria większego głupca – Jest to czysto spekulacyjne zachowanie. Inwestorzy przepłacają za akcje w stosunku do jej wartości fundamentalnej licząc że znajdzie się większy głupiec który będzie chciał je odkupić drożej²⁴.
- Moral Hazard (pokusa nadużycia – występuje wtedy kiedy podmiot podejmuje ryzykowne decyzje, ponieważ nie ponosi pełnej odpowiedzialności za swoje czyny²⁵.

Powyższe mechanizmy psychologiczne w dużej mierze determinują percepcję rzeczywistości gospodarczej. Jak wskazuje m.in. Kahneman i Tversky, ludzie w swoich ocenach nie kalkulują w oparciu o informacje statystyczne, ale tworzą swoje sądy w oparciu o tzw. heurystyki (m.in. zasada reprezentatywności, zasada dostępności oraz efekt dostosowania i zakotwiczenia), co w konsekwencji prowadzi do podejmowania błędnych decyzji²⁶. Autorzy sugerują, że często wiedza ekonomiczna nie wystarcza do podjęcia właściwych decyzji. Jednocześnie pominięcie wiedzy prowadzi do popełniania błędów, których nawarstwienie w masowej skali prowadzi do kryzysu.

²¹ Janik Wojciech, Miciuła Ireneusz, Kowalczyk Anna (2016) „Teoria popytu a prawne i marketingowe aspekty dystrybucji w Unii Europejskiej” s. 13

²² Czerwonka M. (2016): Zróżnicowania kulturowe w zakresie awersji do strat, wybranych heurystyk i zniekształceń poznawczych, s.25- 30

²³ Andrew K. Przybylski, Kou Murayama, Cody R. DeHaan, Valerie Gladwell (2013): Motivational, emotional and behavioral correlates of fear of missing out, “Computers in Human Behavior” s. 1841-1848

²⁴ S. Dębski, S. Gulczyński, A. Ogrodowski, S. Zawartka (2003) „Ekonomia eksperymentalna: Bąble spekulacyjne”

²⁵ Iwanicz-Drozdowska M. (2009): Pokusa nadużycia a kryzys Subprime, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego Nr 38 Finanse 200, Teoria i praktyka Bankowość s. 32- 37.

²⁶ Kahneman D., Slovic P., Tversky A. (1982): Judgment under uncertainty: Heuristics and biases”, Cambridge University Press

Zgodnie z behawioralną teorią portfelową motorem ludzkich działań inwestycyjnych jest strach przed spadkiem konsumpcji poniżej dotychczasowego poziomu i chciwość przejawiająca się nadzieją na szybsze osiągnięcie wyższej stopy życiowej²⁷

Etap III: Czarny Łabędź

Kryzys zaczął wyłaniać się kiedy wzrost stóp procentowych spowodował problemy przy spłacie kredytów subprime, okazało się, że w większości są one bez pokrycia. Spowodowało to sprzedaż hipotek, które zabezpieczały te kredyty, przez co ceny nieruchomości na całym rynku zaczęły spadać. Z kolei spadek cen spowodował między innymi bankructwo dwóch funduszy hedgingowych banku Bearn Sterns²⁸. Ponadto zbyt niskie rezerwy banków okazały się niebezpieczeństwem dla ich stabilności, konieczne okazało się dokapitalizowanie. Mimo wielomiliardowej pomocy finansowej doszło do upadku banku Lehman Brothers, jednego z największych banków inwestycyjnych w Ameryce. W żargonie finansowym takie zjawisko nazywane jest „czarnym łabędziem”, czyli sytuacja która jest niespodziewana, ma olbrzymie konsekwencje oraz po jej zaistnieniu wydaje się, że była do przewidzenia i jest wytłumaczalna²⁹.

Zaistnienie tego zjawiska doprowadziło do pęknięcia bańki spekulacyjnej, a na rynkach pojawił się strach oraz panika. Wartości wszystkich indeksów giełdowych zaczęły spadać. Dodatkowo, niezdecydowanie odnośnie przyjęcia planu Paulsona doprowadziło do największego spadku indeksów akcji od prawie 21 lat. Plan Paulsona był programem wsparcia, którego celem było wykupienie nieściągalnych długów udzielonych przez banki. Jednakże po kilku zmianach przyjęto go pod nazwą „Trouble Asset Relief Program” (TARP) i zatwierdzono dozwolony budżet na ten cel w wysokości 700 mld. USD³⁰. Kolejnym ważnym działaniem antykryzysowym było obniżanie stóp procentowych do poziomu zaledwie 0,25% co doprowadziło do dopływu tzw. taniego pieniądza, na rynek krajowy i częściowo załagodziło kryzys³¹.

Podsumowanie

Historia pokazuje, że bańki spekulacyjne tworzyły się już od wielu wieków, podczas różnych etapów rozwoju gospodarczego i technologicznego naszej cywilizacji. Począwszy od pierwszej znanej

²⁷ Shefrin H., Statman M.: Behavioral Portfolio Theory, „Journal of Financial and Quantitative Analysis” 2000, Vol. 35(2), s. 127-151.

²⁸ Charles F. Falk, Bruce K. Blaylock (2012): The H Factor: A Behavioral Explanation of Leadership Failures in the 2007- 2009 Financial System Meltdown, “ Journal of Leadership, Accountability and Ethics” Vol. 9(2) s.68-77.

²⁹ Taleb N.N. (2010): “The Black Swan”. The Impact of the Highly Improbable. Random House Trade Paperbacks, New York

³⁰ Saptarshi Ghosh, Sajid Mohamed (2010): The Troubled Asset Relief Program (TARP) and its limitations: an analysis, “Interantional Journal of Law Management”, vol. 52 Issue: 2, s. 124-143

³¹ <https://pl.tradingeconomics.com/united-states/interest-rate> (stan na 10.04.2019)

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

bańki, „Tulipomani”, kończąc na niedawnej, jednakże mniej spektakularnej bańce Bitcoinowej. Głównym ich źródłem, niezmiennym od wieków, jest ludzka natura, która bez odpowiednio prowadzonej polityki i właściwych regulacji doprowadza do tworzenia się niekorzystnych anomalii rynkowych. W szczególności jednak to bańka hipoteczna ukazała jak ważna jest zależność między tymi dwoma czynnikami. Niemniej jednak coraz szersza analiza mechanizmów ludzkich zachowań oraz świadomość „zwierzęcego instynktu” daje nadzieje na racjonalniejsze podejmowanie decyzji w przyszłości³². Próba opracowania narzędzi umożliwiających redukcję baniek i dalsze działania mające na celu diagnozę czynników behawioralnych z określeniem ich wpływu na przebieg procesów gospodarczych to niewątpliwie wyzwania warte dalszych eksploracji.

Bibliografia

Andrew K. Przybylski, Kou Murayama, Cody R. DeHaan, Valerie Gladwell (2013): Motivational, emotional and behavioral correlates of fear of missing out. “Computers in Human Behavior” s. 1841-1848

Charles F. Falk, Bruce K. Blaylock (2012): The H Factor: A Behavioral Explanation of Leadership Failures in the 2007- 2009 Financial System Meltdown, “ Journal of Leadership, Accountability and Ethics” Vol. 9(2) s. 68- 77.

Czerwonka M. (2016): Zróżnicowania kulturowe w zakresie awersji do strat, wybranych heurystyk i zniekształceń poznawczych, s. 25- 30.

Dębski S., S. Gulczyński, A. Ogrodowski, S. Zawartka (2003) „Ekonomia eksperymentalna: Bąble spekulacyjne”

Iwanicz-Drozdowska M. (2009): Pokusa nadużycia a kryzys Subprime, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego Nr 38 Finanse 2009, Teoria i praktyka Bankowość s. 32- 37

Janik Wojciech, Miciuła Ireneusz, Kowalczyk Anna (2016) „Teoria popytu a prawne i marketingowe aspekty dystrybucji w Unii Europejskiej” s. 13

Joosten N.T. (2012). “The effects of the Dot Com bubble and the Credit Crisis on leverage ratios of US non-financial firms”, Tillburg School of Economic and Management, s. 10.

Kahneman D., Slovic P., Tversky A. (1982): Judgment under uncertainty: Heuristics and biases, Cambridge University Press

Kalinowski M. (2009): Rynki finansowe w warunkach kryzysu, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa. s. 63-65

Leszczyńska K.(2018): Behawioralne aspekty światowego kryzysu finansowego w latach 2007-2010, „International Entrepreneurship” Vol. 4, No, 1, s. 62-71.

McLean B., Nocera J. (2010): All the Devils Are Here: The Hidden History of the Financial Crisis

³² Ziętek-Kwaśniewska K. (2013), Globalny kryzys finansowy XXI wieku w ujęciu finansów behawioralnych, „Studia Ekonomiczne”, nr 173, s. 58-67.

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

Saptarshi Ghosh, Sajid Mohamed (2010): The Troubled Asset Relief Program (TARP) and its limitations: an analysis, "International Journal of Law Management", vol. 52 Issue: 2, s.124-143

Shefrin H., Statman M.(2000): Behavioral Portfolio Theory, „Journal of Financial and Quantitative Analysis” Vol. 35(2), s. 127-151

Scott Plous (1993): The Psychology of Judgement and Decision Making, s. 233

Shiller R.J. (2008): „The Subprime Solution: How Today’s Global Financial Crisis Happened, and What to Do about It”

Solek A. (2013): Behawioralne aspekty działań antykryzysowych, “ Ekonomia i finanse behawioralne a kryzys gospodarczy” Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Nr 48/2013.

Solek A. (2010): Behawioralne aspekty działań antykryzysowych, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Nr 48(3), s. 401-412

Szlicheński K.(2010): Zachłanność inwestorów jako istotny element powstawania tzw. bąbli spekulacyjnych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 111/2010, s. 740-751.

Szyska A. (2009): Behawioralne aspekty kryzysu finansowego, s. 6- 10.

Taleb N.N. (2010): The Black Swan. The Impact of the Highly Improbable. Random House Trade Paperbacks, New York

Film dokumentalny „Inside Job” (2010) Charlesa Fergusona

Ziętek-Kwaśniewska K. (2013), Globalny kryzys finansowy XXI wieku w ujęciu finansów behawioralnych, „Studia Ekonomiczne”, nr 173, s. 58-67.

Dawid Kmiecik – Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

**Podsumowanie Konferencji Naukowej pt. „Pracownicze Plany Kapitałowe”
(03.04.2019 r.)**

W dniu 3 kwietnia w AULI CNTI Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach odbyła się
Konferencja Naukowa
pt. „Pracownicze Plany Kapitałowe”.

Konferencję zorganizowali: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Katowicach i PKO TFI
(Patronat Merytoryczny)

Dziękujemy naszym Patronom Honorowym: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowicka
Specjalna Strefa Ekonomiczna w Katowicach, a także Partnerom:

1. Kancelaria Finansowo – Księgowa KFK Expert Sp. z o.o.,
2. BETAMED Centrum Medyczne S.A.,
3. Akademia WSB,
4. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu z Zamiejscowym Wydziałem w Chorzowie i Katowicach,
5. GTL S.A. , Katowice Airport

Patronat Medialny objęli: Magazyn WHY STORY i EUROPERSPEKTYWY.

Dziękujemy Radzie Programowej w składzie:

1.dr Jerzy Podsiadło

(PREZES ZARZĄDU PTE W KATOWICACH)

2. dr hab. Robert Tomanek, prof. UE

(JM REKTOR UNIWERSYTETU EKONOMICZNEGO W KATOWICACH)

3. dr Janusz Michałek

(PREZES ZARZĄDU KSSE S.A.)

4. mgr Ewa Kiempista

(DYREKTOR DS. KLIENTÓW STRATEGICZNYCH PKO TFI S.A.)

5. dr Beata Barszczowska

(CZŁONEK RADY DYREKTORÓW STOWARZYSZENIA INTERIM MANAGERS W
WARSZAWIE / CZŁONEK PTE W KATOWICACH)

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

Podczas Konferencji wystąpili:

1. mgr Łukasz Kwiecień (Wiceprezes Zarządu PKO TFI)
2. dr Sławomir Sklinda (Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Aktywami PKO TFI)
3. dr Piotr Kania (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)
4. mgr Anna Kędzierska – Adamczyk (Specjalista ds. Kadrowo – Płacowych, Katedra Zarządzania – Akademia WSB)
5. dr Łukasz Dwojak (Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu – Wydział Zamiejscowy w Chorzowie)

Moderatorem prelekcji była Pani Maria Trepieńska – Dziennikarz Ekonomiczny.



Więcej informacji na stronie www.ptek Katowice.pl

BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH

ZAPROSZENIE
KONFERENCJA NAUKOWA
„PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE”
TERMIN: 3 KWIETNIA 2019 R.
MIEJSCE: UNIwersYTET EKONOMICZNY W KATOWICACH
AULA CNTI
(ul. Bogucicka 5, 40-001 Katowice)
GODZINA: 10:00 - 14:00
REJESTRACJA UCZESTNIKÓW: 9:00-10:00

ORGANIZATORZY

PATRONAT MERYTORYCZNY



Polskie Towarzystwo
Ekonomiczne
Oddział Katowice

PATRON HONOROWY



Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

PATRONAT HONOROWY PREZESA KSSE S.A.



PARTNERZY



EXPERT
Kancelaria Finansowo - Księgowa



AC090 100/0602/2719/2013



DRZAZGA CLINIC
LASEROTERAPIA
& MEDYCYNĄ
ESTETYCZNA



WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
Chorzów
Katowice

**Podsumowanie Konferencji Naukowej pt. „Pracownicze Plany Kapitałowe dla małych,
średnich i dużych organizacji”
(11.06.2019 r.)**

W dniu 11 czerwca w siedzibie Akademii WSB odbyła się Konferencja
pt. „Pracownicze Plany Kapitałowe dla małych, średnich i dużych organizacji”.

Konferencję zorganizowali: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Katowicach i Aegon PTE S.A.
(Patronat Merytoryczny)

Dziękujemy Patronowi Honorowemu: Akademia WSB, a także Partnerom Głównym:

1. Kancelaria Finansowo – Księgowa KFK Expert Sp. z o.o.,
2. BETAMED Centrum Medyczne S.A.,
3. KSSE S.A.,
4. KBZ Żuradzka & Wspólnicy.

Patronat Medialny objął: Magazyn WHY STORY.

Dziękujemy Radzie Programowej w składzie:

- 1.dr Jerzy Podsiadło
(PREZES ZARZĄDU PTE W KATOWICACH)
2. prof. nadzw. dr Zdzisława Dacko-Pikiewicz
(JM REKTOR AKADEMII WSB)
3. dr Michał Jakubowski
(DYREKTOR DS.BIZNESU KORPORACYJNEGO AEGON PTE S.A.)
4. mgr Danuta Zmyj
(KIEROWNIK DS. SPRZEDAŻY PRODUKTÓW KORPORACYJNYCH AEGON PTE S.A)
5. mgr Adam Sztukowski
(DYREKTOR BIURA ZARZĄDU PTE W KATOWICACH)

Podczas Konferencji wystąpili:

1. dr Samer Masri (Dyrektor Biura Zarządzania Aktywami/ Departament Inwestycji - Aegon)
2. mgr Jacek Wojciechowski (Lider ds. Zarządzania Ryzykiem - Aegon)
3. dr Michał Jakubowski (Dyrektor ds. Biznesu Korporacyjnego Aegon PTE S.A)
4. mgr Danuta Zmyj (Kierownik ds. Sprzedaży Produktów Korporacyjnych Aegon PTE S.A)

Moderatorem prelekcji była Pani Maria Trepieńska – Dziennikarz Ekonomiczny.

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**



BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH

**ZAPROSZENIE
KONFERENCJA
„PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE
DLA MAŁYCH, ŚREDNICH I DUŻYCH ORGANIZACJI”**

TERMIN: 11 czerwca 2019 R.

**MIEJSCE: siedziba Akademii WSB – sala: Audytorium D
(ul. Zygmunta Ciepłaka 1c, Dąbrowa Górnicza)**

GODZINA: 10:00 - 14:00

REJESTRACJA UCZESTNIKÓW: 9:00-10:00

ORGANIZATORZY

PATRONAT MERYTORYCZNY



Polskie Towarzystwo
Ekonomiczne
Oddział Katowice

PATRONAT HONOROWY

Akademia WSB

Dąbrowa Górnicza, Cieszyn, Olkusz, Żywiec, Kraków

PARTNERZY GŁÓWNI



EXPERT®
Kancelaria Finansowo - Księgowa



AC090 100/0602/2719/2013



DRZAZGA CLINIC

LASEROTERAPIA
& MEDYCINA
ESTETYCZNA



PATRONAT MEDIALNY



BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH

ZAPROSZENIE
(bezpłatne)
Seminarium
„Finanse dla niefinansistów”

TERMIN: 22 października 2019 r.
MIEJSCE: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
(budynek CNTI przy ul. Bogucickiej 5)
GODZINA: 10:00 - 15:00
REJESTRACJA UCZESTNIKÓW: 9:00-10:00

ORGANIZATORZY



Polskie Towarzystwo
Ekonomiczne
Oddział Katowice



Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

PATRONAT HONOROWY



Class Ladies



PARTNERZY GŁÓWNI



**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

Program seminarium

Godz. 10:00 - Otwarcie seminarium

**JM Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – dr hab. Robert Tomanek, prof. UE
Prezes Zarządu PTE w Katowicach - dr Jerzy Podsiadło**

Moderator seminarium:

Pani Barbara Cyganik – Pośrednictwo i doradztwo finansowe „Barbara”.

Część pierwsza:

1. Godz. 10:30- 11:15 – „System Finansowy jako krwioobieg pieniądza w gospodarce”

dr Witold Gradoń (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)

2. Godz. 11:15 – 12:00 – Debata prelegentów w kontekście części pierwszej seminarium..

Uwaga: wystąpienia mają charakter dyskusji otwartej z możliwością zadawania pytań przez gości.

Godz. 12:00 – przerwa kawowa.

Część druga:

3. Godz. 12:20 -13:05 - „Jak w szybki, skuteczny i bezpieczny sposób wybierać rozwiązania finansowe. Skuteczna metoda wyboru produktów dla siebie, swojej rodziny i firmy. Planowanie finansów osobistych w praktyce”

Dariusz Halczok („Finanse z ludzką twarzą”)

4. Godz. 13:05 – 13:50 - Debata prelegentów w kontekście części drugiej seminarium.

Uwaga: wystąpienia mają charakter dyskusji otwartej z możliwością zadawania pytań przez gości.

5. Godz. 13:50 – 15:00 – Case Study z nagrodami: „Sztuka podejmowania decyzji”

Godz. 15:00 – zakończenie seminarium i poczęstunek dla gości.

Geneza problemu

W ostatnim czasie media informują o aferach finansowych, w których pokrzywdzonymi są osoby fizyczne mamione ponadprzeciętnymi zyskami, które są w ich zasięgu po skorzystaniu z produktów finansowych oferowanych im jako „oferta życia”, z której trudno nie skorzystać.

Postawa najsłabszego ogniwa systemu finansowego, za które uważa się osoby fizyczne (gospodarstwa domowe), wynika z wyraźnie zarysowanej asymetrii informacji między nimi, a instytucjami oferującymi różne lukratywne instrumenty finansowe. Asymetria ta znajduje swój wyraz w materializacji podstawowych rodzajów ryzyka finansowego, a w szczególności ryzyka negatywnej selekcji oraz ryzyka nadużycia.

Wydaje się, że przyczyną tego stanu rzeczy jest bardzo niski poziom świadomości finansowej dużej części społeczeństwa, która nie ma świadomości ryzyka, jakie kryje się za ponadprzeciętnymi zyskami - nie traktują ich jako zagrożenia tylko jako niepowtarzalna okazję.

Cel

Celem seminarium jest podniesienie świadomości osób fizycznych i firm odnośnie zagrożeń (podstawowych rodzajów ryzyka finansowego) kryjących się za nierealnie atrakcyjnymi ofertami inwestycji finansowych.

Motywy przewodnim ma być przesłanie:

„Jeśli nie rozumiem budowy instrumentu i nie potrafię zidentyfikować związanego z nim ryzyka, nie korzystam z niego.”

INFORMACJE ORGANIZACYJNE:

1. TERMIN NADSYŁANIA ZGŁOSZEŃ:

(MIEJSCA ORGANICZONE DO 100 OSÓB): **11 PAŹDZIERNIKA 2019 r.**

2. OPŁATA: BRAK

4. ZGŁOSZENIA PROSIMY WYSYLAĆ NA E-MAIL: katowice@pte.pl

KONTAKT DODATKOWY: telefon: 32 259-88-78, tel/fax: 32 258-54-82,

E-mail: katowice@pte.pl

Tytułem: udział w seminarium, imię i nazwisko uczestnika oraz stopień naukowy i/lub stanowisko

Szkolenia i doradztwo realizowane w PTE w Katowicach

Szkolenia:

- Kurs kasjera walutowo-złotówkowego,
- Systemowe motywowanie pracowników,
- Radzenie sobie ze stresem,
- Techniki pracy zespołowej,
- Dress-code,
- Trening kreatywności,
- Trening asertywności,
- Negocjacje handlowe,
- Profesjonalna obsługa klienta,



- kompleksowe doradztwo ekonomiczne, organizacyjne, prawne i podatkowe
- analizy, business plany
- badania marketingowe
- aplikację procesów restrukturyzacji i prywatyzacji
- monitoring i diagnostykę ekonomiczną
- wdrażanie systemów zarządzania
- wycenę przedsiębiorstwa i jego składników majątkowych
- studium wykonalności projektów inwestycyjnych
- strategii zarządzania przedsiębiorstwem
- strategii rozwiązywania problemów społecznych
- strategii rozwoju miasta
- budowania strategii promocji jednostki terytorialnej

BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH

Wykaz organizacji współpracujących z PTE w Katowicach



WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
Chorzów Katowice



**GÓRNOŚLĄSKA WYŻSZA
SZKOŁA HANDLOWA**
im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach



EXPERT®
Kancelaria Finansowo - Księgowa



AC090 1000602219/2013



Popatrz, jak zmieniamy się
dla Ciebie!

Górnośląska Spółdzielnia Handlowa "SPOLEM", Katowice



BESKID ŻYWIEC

Spółka z o.o. ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec
tel: (33) 860-22-71 fax: (33) 860-22-71 www: 30
e-mail: beskid@beskid-eko.pl http://www.beskid-eko.pl



ArcelorMittal



www.silesiabank.pl



**Fundusz
Górnośląski SA**



Żuradzka & Wspólnicy



**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**



WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
Chorzów **Katowice**

ul. Sportowa 29, 41-506 Chorzów
tel.: 32 3498 470, 32 3498 479
e-mail: rekrutacja@chorzow.wsb.pl
www.wsb.pl

Wyższa Szkoła Bankowa w Chorzowie jest wydziałem zamiejscowym WSB w Poznaniu. Już od 19 lat kształci na kierunkach inżynierskich, ekonomiczno-prawnych i społecznych. Realizuje studia I, II stopnia oraz prowadzi studia podyplomowe z zakresu m.in. administracji, finansów, marketingu, pedagogiki, psychologii i zarządzania. Prowadzi studia Master of Business Administration Zarządzanie w biznesie międzynarodowym dla kadry kierowniczej i menedżerskiej.

Uczelnia realizuje Program Partnerstwa Biznesowego, do którego przynależą m.in. DB Schenker, ING Bank Śląski, czy Grupa Żywiec. Dzięki temu studenci zdobywają doświadczenie zawodowe pod okiem specjalistów w trakcie praktyk i płatnych staży w firmach będących partnerami biznesowymi chorzowskiej WSB. Dodatkowo te same firmy opiniują programy nauczania, aby były odpowiednio dopasowane do oczekiwań pracodawców.

Według raportu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 2016 r. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, wraz z wydziałami zamiejscowymi w Chorzowie i Szczecinie, zajęła drugie miejsce wśród uczelni niepublicznych wybieranych przez kandydatów na studia niestacjonarne I stopnia i jednolite magisterskie.

Strona internetowa: www.wsb.pl/chorzow

Social media: [Facebook](#), [YouTube](#), [LinkedIn](#), [Twitter](#), [Instagram](#)

Kontakt dla mediów:

Aleksandra Konieczny

Starszy specjalista ds. PR i mediów społecznościowych,

Rzecznik prasowy Wyższej Szkoły Bankowej w Chorzowie

tel. komórkowy: 664 194 087

mail: aleksandra.konieczny@chorzow.wsb.pl



**GÓRNOŚLĄSKA WYŻSZA
SZKOŁA HANDLOWA**
im. Wojciecha Korfantego w Katowicach

W listopadzie 2017 r. Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfantego w Katowicach została członkiem, a także partnerem wspierającym PTE w Katowicach.

GWSH jest najstarszą uczelnią niepubliczną na Śląsku. 15 maja 1991 r. utworzony został Górnośląski Prywatny College Ekonomiczny, a trzy lata później, na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej została założona formalnie Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa. Od tego czasu placówka stale rozwijała swoją ofertę edukacyjną, dążąc tym samym do uzyskania statusu Uczelni Akademickiej. Status ten uzyskała 24 października 2005 r., otrzymując na mocy decyzji Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora Nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Potwierdziła go zresztą otrzymując 28 listopada 2016 roku - jako pierwsza uczelnia niepubliczna w województwie śląskim – uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu.

W aktualnej ofercie edukacyjnej GWSH znajduje się 13 kierunków studiów I i II stopnia, w tym jednolite studia magisterskie oraz około 60 kierunków studiów podyplomowych. Prowadzone są również liczne kursy i szkolenia z m.in. następujących dziedzin: Zarządzanie, HR / Prawo Pracy, Prawo i Administracja, Fizjoterapia, Rekreacja Ruchowa, czy też Medycyny Estetycznej i Kosmetologii. Zajęcia prowadzone są na sześciu wydziałach Uczelni, w tym dwóch wydziałach zagranicznych w Wiedniu i w Ostrawie. Prowadzone już od 2005 roku Seminarium Doktorskie, a obecnie także Studia Doktorskie umożliwiają kształcenie na studiach trzeciego stopnia z zakresu nauk o zarządzaniu. W efekcie tych wszystkich działań podejmowanych w sferze dydaktyki w ciągu minionego ćwierćwiecza, Uczelnia może się pochwalić licznym gronem wypromowanych absolwentów. Na chwilę obecną dyplom uzyskało ponad 50 tys. absolwentów, w tym: 25 tys. absolwentów studiów pierwszego stopnia, 15 tys. absolwentów studiów drugiego stopnia, 5 tys. absolwentów jednolitych studiów magisterskich, a także 5 tys. absolwentów studiów podyplomowych, kursów oraz szkoleń. Uczelnia wypromowała również 15 doktorów, a obecnie prowadzone są na jej Wydziale Zarządzania dwa przewody habilitacyjne.

GWSH została wielokrotnie doceniona prestiżowymi nagrodami oraz wysokimi lokatami w rankingach Uczelni, zarówno publicznych, jak i niepublicznych. W ogólnopolskim Rankingu Szkół Wyższych Magazynu „Perspektywy” przeprowadzonym w 2017 r., została uznana za jedną z dziesięciu najlepszych Uczelni nie publicznych w Polsce. W 2017 r. otrzymała tytuł Marki Wysokiej Reputacji Premium Brand 2017 oraz zajęła wysoką lokatę w Rankingu Uczelni i Wydziałów Ekonomicznych w Polsce organizowanym przez czasopismo Rzeczpospolita, plasując się w pierwszej 20-stce wśród Uczelni publicznych oraz niepublicznych w Polsce.

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**



EXPERT®
Kancelaria Finansowo - Księgowa



AC090 100/0602/2719/2013

Kancelaria Finansowo – Księgowa EXPERT® Sp. z o.o prowadzi działania w branży szeroko rozumianych usług księgowych oraz kadrowo- płacowych. Posiadamy uprawnienia Ministra Finansów w zakresie księgowości, audytów podatkowych jak również uprawnienia Biegłego Sądowego, co pozwala poszerzyć katalog prowadzonych spraw także dzięki współpracy i zaangażowaniu stałego grona: prawników, ekonomistów, biegłych rewidentów. W naszej pracy szczególną uwagę przywiązujemy do świadczenia kompleksowej obsługi na poziomie gwarantującym satysfakcję naszych Klientów zarówno krajowych jak i zagranicznych. Dynamiczny rozwój oraz zapotrzebowanie zgłaszane przez przedsiębiorców przyczynił się do powstania nowych działów oraz poszerzania skali odbioru w wyniku publikacji zawartych w miesięcznikach: „DORADCA PODATKOWY” oraz „MISTRZ BRANŻY”.

Zalety skorzystania z oferty Kancelarii Finansowo-Księgowa EXPERT® Sp. z o.o:

- Niższe koszty w porównaniu do kosztów zatrudnienia własnego księgowego oraz kadrowej,
- Dostęp do wykwalifikowanej kadry,
- Prezes Zarządu Kancelarii – autor wielu publikacji naukowych o tematyce podatkowej,
- Elastyczność w działaniu- dostosowujemy rozwiązania do potrzeb Klienta,
- Oszczędności na literaturze, prasie fachowej, szkoleniach itp.,
- Możliwość odbioru dokumentów od Klienta poprzez kurierów,
- Wieloletnie doświadczenie w zakresie prowadzenia kompleksowej obsługi podmiotów krajowych i zagranicznych w tym również w obsłudze kontroli podatkowych,
- Obsługa firm w językach polskim, angielskim, niemieckim.
- Naszym Klientom oferujemy wybór najlepszych rozwiązań optymalizacji podatkowej zgodnej z przepisami prawa,
- Kancelaria ma doświadczenie w prowadzeniu spraw księgowych oraz kadrowo-płacowych dla firm zatrudniających od kilkunastu do kilkuset pracowników,
- W cenie usługi księgowej zapewniamy Klientom doradztwo w bieżących sprawach,
- Zdalny dostęp Klienta do jego danych księgowych/kadrowych,
- Każdy Klient KFK EXPERT® Sp. z o.o otrzymuje co miesiąc bezpłatnie czasopismo Kancelarii DORADCA PODATKOWY

Kancelaria Finansowo-Księgowa EXPERT® Sp. z o.o ul. Dąbrówki 10, 40-085 Katowice
tel.: 32 253 70 61 , 512 270 953 e-mail: biuro@kancelaria-expert.pl www.kancelaria-expert.pl

**BIULETYN INFORMACYJNY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
W KATOWICACH**

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Katowicach

powstało w 1948 roku jako stowarzyszenie.

Samodzielność prawną i finansowo-majątkową uzyskało w roku 1991.

Główne obszary działalności:

- konferencje, seminaria, odczyty,
- konsultacje, ekspertyzy, szkolenia i kursy,
- działalność wydawnicza,
- prowadzenie Olimpiad Wiedzy Ekonomicznej.

Podstawy prawne działalności:

Nr KRS 0000123128 z dnia 16.07.2002. nr poz. Rej. 1

Uprawnienia do działalności szkoleniowej:

- Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego (wpis do rejestru Kuratorium Oświaty 378/92 przekazany do ewidencji m. Katowice nr 13/2000),
- Wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach (nr ewid. 2.24/00002/2004),

Członkostwo w PTE w Katowicach:

Zgodnie z § 12 Statutu PTE "Przyjęcia w poczet członków zwyczajnych i wspierających dokonują Zarządy Oddziałów". Podstawą przyjęcia jest złożenie deklaracji członkowskiej. Na podstawie § 50 Statutu PTE i Uchwały Zarządu nr 14/10/ZO/2017 obowiązują nowe wysokości składek członkowskich: